

Taxen – perfekt för agility

För att lyckas på agilitybanan gäller det att hunden är snabb, smidig, lyhörd, följsam, välutbildad – och att den passar sin förare. Mari Edman kan inte tänka sig att tävla agility med någon annan ras än tax. Och med strävårstikarna Diva och Garbo har hon visat att taxar kan bli framgångsrika även i agility.

– Tax kommer strax, sa besiktningveterinären när han fick syn på Garbo på agility-SM i juni i år.

– Knappast. Vi har kvalat hit med vårt lag. Om hon inte hade kommit förrän strax hade vi definitivt inte lyckats med det, fräste jag stött.

Veterinären försökte förstås vara rolig. Men det hade han inget för. För den seglivade fördomen om att det ska vara nästintill omöjligt att få taxar att vilja samarbeta och få god lydning på har jag tack och lov aldrig gått på. Istället har jag gång på gång under de senaste åren fått uppleva det häftigaste en agilityförare kan vara med om – jag har varit ett med min hund.

Medan jag har styrt och gasat har mina taxar glatt sprungit, hoppat och klättrat så fort benen har burit dem. Över hopp hinder, balansbommar och A-hinder och genom däck, tunnlar och slalom. På tävlingar i hela landet har vi visat att det går alldeles utmärkt att köra riktigt snabb och säker agility med tax.

Udda agilityras

Visst finns det fortfarande folk, likt veterinären på SM, som reagerar när de ser oss. Och det är kanske inte så underligt. De flesta raser som tävlar i samma storleksgrupp som taxar är både lättare och har förhållandevis högre ben. Vanligast och mest framgångsrika är sheltie, papillon och små terrierras.

Garbo skäller av glädje över att matte har gett henne startsignal och att agilityloppet äntligen är i gång.
Foto: Mette Björne

Mari Edman deltog med sin första agilitytax SUVCh SVCh Hummelmoras Diva i agilitylag-SM 2001 och 2003 och var inkvadade till SM 2005 när Diva hastigt dog i magsjuka för tre år sedan. Foto: Yvonne Öster

Men i agility är man två som kör. Så det gäller att man trivs ihop och förstår varandra. Annars funkar det sällan. Och jag kan inte tänka mig en ras som skulle kunna passa mig bättre – varken på agilitybanan eller i vardagen – än den nyfikna, lättlärd, initiativrika, självständiga, orädda och smidiga taxen. Att samarbete lönar sig går att lära de flesta individer. Vår ras är inget undantag.

Utnyttja jaktintresset

Som bekant jagar taxen gärna – även efter bollar. I varje fall om den har fått lära sig att uppskatta den formen av lek och belöning. Att taxen inte heller tackar nej till en köttbulle eller två är ingen nackdel, så länge den får lära sig att jobba för sin belöning.

Det märkliga är att det bara tycks vara jag, Linda Andersson i Tenhult och Jessica Svensson i Karlshamn som har upptäckt rasens alla fördelar på agilitybanan. Det är alltså vi tre som tävlar regelbundet med våra taxar i Sverige.

– Är det verkligen bra för en taxrygg att hålla på med agility? brukar folk fråga.

Även jag var tveksam i början. Det är ju ingen hemlighet att diskbräck är en vanlig dödsorsak bland taxar. Men samtliga veterinärer och sjukgymnaster, som jag för säkerhets skull har varit i kontakt med, har absolut tyckt att vi ska fortsätta. Om jag trodde att min tax for illa av agility skulle jag så klart lägga av.

Taxen är en mycket mångsidig hund, avlad för att bland annat driva vilt. Och hur ser det ut i skogen? Jo, där finns stockar, stenar, berg, branter, hål och en massa ”hinder” som taxen måste ta sig över.

Agilityhinder är något som föraren tränar sin hund till att ta på ett säkert sätt. Hunden måste lära sig att bedöma avstånd och lyfta på benen,

att inte slänga sig av gungan för tidigt och att i farten hitta rätt ingång i slalom. För taxar som jagar kan agility därför vara en utmärkt aktiveringsform mellan jaktssäsongerna, då många taxar inte alls får den stimulans och motion som de behöver.

Började av en slump

Att jag över huvud taget började med agility var en slump. Men så fort jag och Diva klev in bland hindren på nybörjarkursen var det kört. Diva tyckte att allt vi gjorde där var superkul. Och hennes inställning smittade snabbt av sig på skeptiska mig.

Hur agilityloppen skulle köras var dock inte självklart för oss i början. Det tog ett par år innan jag hade fått Diva att fatta att det var meningen att hindren skulle tas i en viss ordning och att jag visste vilken.

Problemen berodde inte på Diva, utan på att jag var usel på att träna henne. Precis som hon var jag ju nybörjare. Och att få ordning på både henne och mig tog sin tid. Dels var jag tvungen att lära henne att ta hindren rätt och dels var jag tvungen att lära mig själv att handla på ett för henne begripligt sätt.

Ny agilitytax

När Diva hastigt dog för tre år sedan var det inget snack om saken. Jag kunde inte vara utan agilitytax. Eftersom jag denna gång kunde betydligt mer och redan från början visste vad målet var har allt varit betydligt enklare med Divas sysling Garbo. Hon är rätt tränad från valpaldern.

Garbo vet alltså inget annat än att det alltid är gasen i botten som gäller, att jag styr, att hon ska ta alla portar i slalom och vänta med att rusa vidare tills hon får släppkommando på gungan

och balansbommen. Däremot tog det tid att få den otåliga damen att förstå att hon skulle stanna kvar i starten.

Hur jag har tränat Garbo beskriver jag på min hemsida. Där visar jag också hur det gick till när jag för säkerhets skull lät röntga Garbos rygg, för att jag skulle veta exakt vad jag har att jobba med. Och där finns tips om hur man på bästa sätt friskvårdar sin agilitytax.

– Men Mari, har du skaffat en tax till? Jag som trodde att du var ambitiös, sa en domare till mig när Garbo var ett halvår och vi besökte en tävling.

Att han inte hajar något är inte mitt problem. Jag väljer inte agilitytax för att vinna SM eller komma med i landslaget, utan för att i första hand ha roligt tillsammans med en kompis jag begriper mig på och trivs med. Det betyder inte att min ambitionsnivå är låg. Jag vet att entusiastiska Garbo har en enorm potential. Och det gör jag mitt bästa för att visa när vi är ute och tävlar.

Jag blev därför oerhört stolt och tänkte ”tji fick domaren” när Garbo i januari i år blev den första svenska tax som har lyckats ta ett agilitycert. Både agility- och hoppchampionat finns med i mina framtidsdrömmar, men det är inte lätt att komma så långt. Konkurrenten är stenhård.

Först och främst försöker dock Garbo och jag kvala även till SM 2008. Förhoppningsvis slipper jag där få höra några tröttsamt fördomsfulla kommentarer.

MARI EDMAN

mariedman@tele2.se, www.allroundtax.se